

Dosarul nr. 2ra-110/19

Prima instanță: (Judecătoria Slobozia) D. Dubcovețchi

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) I. Țurcan, Iu. Cotruță, N. Simciuc

Î N C H E I E R E

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Șișmanean Oxana, reprezentată de avocatul Gorobica Oleg,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX împotriva Oficiului Stare Civilă Ștefan Vodă (reorganizat în Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”), intervenient accesoriu Șișmanean Oxana cu privire la stabilirea paternității și cererea de intervenire a Vasilisei Semchina (Diocher) împotriva XXXXX cu privire la declararea nulității certificatului de moștenitor legal,

împotriva deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Șișmanean Oxana și s-a menținut hotărârea din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Slobozia,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2012 XXXXX a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Stare Civilă Ștefan Vodă cu privire la stabilirea paternității.

În motivarea acțiunii, XXXXX a menționat că XXXXX nu a avut copii din căsătorie, însă a întreținut relații conjugale cu XXXXX care, la XXXXX a născut-o pe XXXXX.

A menționat că abia începând cu anul 2001, după ce a decedat soția lui XXXXX, ultimul a început a duce gospodărie comună cu XXXXX.

A indicat reclamanta că, deoarece XXXXX nu înregistrase căsătoria oficial cu XXXXX, aceasta a fost înscrisă ca mamă solitară și din acest motiv poartă numele mamei de domnișoară – XXXXX, fapt ce se confirmă prin copia certificatului de naștere.

A specificat că, deși, XXXXX și XXXXX au trăit împreună și au dus o gospodărie comună, iar XXXXX nu a negat faptul că XXXXX este fiica lui, acesta nu a depus o

declarație la Oficiul Stare Civilă pentru a stabili paternitatea copilului, iar la data de 24 aprilie 2012 XXXXX a decedat.

A invocat reclamanta art. 48 din Codul familiei, care prevede că dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși la atingerea majoratului.

Astfel faptul că XXXXX este tatăl biologic al XXXXX, după cum indică aceasta, pot să îl confirme un șir de martori care știu că XXXXX o numea fiică.

La fel, reclamanta a relevat că prin adeverința nr. 1096 din 25 aprilie 2012 se confirmă faptul că XXXXX Iulia l-a înmormântat pe XXXXX, iar adeverința nr. 1246 din 17 mai 2012 eliberată de Primăria Ștefan Vodă, denotă faptul că a participat la funeraliile tatălui său - XXXXX.

Mai mult ca atât, a menționat că din certificatul său de naștere, în calitate de tată este înscris „XXXXX” - tatăl său biologic purtând numele de XXXXX.

Reclamanta a solicitat stabilirea paternității lui XXXXX, născut la XXXXX, de naționalitate moldovean, față de XXXXX, născută la XXXXX, cu obligarea Oficiului Stare Civilă Ștefan Vodă să-l înscrie pe XXXXX în calitate de tată în actul de naștere XXXXX.

Prin hotărârea din 04 septembrie 2012 a Judecătoriei Ștefan Vodă, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX.

S-a stabilit paternitatea lui XXXXX, de naționalitate moldovean față de XXXXX, cu obligarea Oficiului Stare Civilă Ștefan Vodă de a-l înscrie pe XXXXX în calitate de tată în actul de naștere XXXXX (f.d. 22-23 Vol. I).

La 05 noiembrie 2013, Semchina Vasilisa a depus cerere de revizuire împotriva hotărârii din 04 septembrie 2012 a Judecătoriei Ștefan Vodă, invocând faptul că este moștenitor de gradul II și deoarece nu a fost atrasă ca parte în proces, î-i sunt lezate drepturile (f.d. 28 Vol. I).

Prin încheierea din 11 decembrie 2013 a Judecătoriei Ștefan Vodă, s-a admis cererea de revizuire depusă de Semchina Vasilisa.

S-a casat hotărârea din 04 septembrie 2012 a Judecătoriei Ștefan Vodă și s-a dispus rejudecarea pricinii (f.d. 46-47 Vol. I).

Semchina Vasilisa a depus cerere de intervenire în calitate de intervenient principal împotriva XXXXX cu privire la declararea nulității certificatului de moștenitor legal pe numele XXXXX, eliberat de notarul Luchian Anatolie asupra averii rămase după decesul lui XXXXX (f.d. 50 Vol. I).

Prin încheierea din 23 decembrie 2013 a Judecătoriei Ștefan Vodă, s-a atras Semchina Vasilisa în calitate de intervenient principal în procesul dat (f.d. 57 Vol. I).

Prin hotărârea din 18 iunie 2014 a Judecătoriei Ștefan Vodă, s-a stabilit paternitatea lui XXXXX, de naționalitate moldovean față de XXXXX, cu obligarea Oficiului Stare Civilă Ștefan Vodă de a-l înscrie pe XXXXX în calitate de tată în actul de naștere XXXXX.

S-a respins cererea de intervenire depusă de Semchina Vasilisa împotriva XXXXX cu privire la declararea nulității certificatului de moștenitor legal pe numele XXXXX, eliberat de notarul Anatolie Luchian asupra averii rămase după decesul lui XXXXX (f.d. 116, 120-122 Vol. I).

La 25 iunie 2014 Semchina Vasilisa, reprezentată de avocatul Grigoraș Renat a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 iunie 2014 a Judecătorei Ștefan Vodă (f.d. 119 Vol. I).

Prin încheierea din 04 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul depus de Semchina Vasilisa, prin intermediul avocaților Grigoraș Renat și Meșteșug Raisa, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d. 185-189 Vol. I).

La 25 februarie 2015 Semchina Vasilisa a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 iunie 2014 a Judecătorei Ștefan Vodă (f.d. 191-198 Vol. I).

La 22 aprilie 2015 Șișmanean Oxana a declarat cerere de revizuire împotriva hotărârii din 04 septembrie 2012 a Judecătorei Ștefan Vodă (f.d. 200-203 vol. I)

Prin decizia din 27 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a repus Semchina Vasilisa în termenul de apel.

S-a admis apelul depus de Vasilisa Semchina, s-a casat hotărârea din 18 iunie 2014 a Judecătorei Ștefan Vodă și s-a restituit pricina pentru rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d. 227-233 Vol. I).

Prin decizia din 02 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Vasilisa Semchina, prin intermediul avocatului Grigoraș Renat.

S-a casat încheierea din 04 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul depus de Semchina Vasilisa, prin intermediul avocaților Grigoraș Renat și Meșteșug Raisa, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

S-a remis cauza la Judecătoria Ștefan Vodă pentru examinare în fond (f.d. 27-30 Vol. II).

Prin hotărârea din 22 aprilie 2016 a Judecătorei Slobozia, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX.

S-a stabilit paternitatea lui XXXXX, de naționalitate moldovean față XXXXX.

S-a obligat Oficiul Stare Civilă Ștefan Vodă de a efectua rectificări în actul de naștere a XXXXX, prin înscrierea lui XXXXX în calitate de tată.

S-a respins cererea de intervenire depusă de Semchina Vasilisa împotriva XXXXX cu privire la declararea nulității certificatului de moștenitor legal asupra averii rămasă după decesul lui XXXXX eliberat la 31 octombrie 2012 pe numele XXXXX (f.d. 112, 119-120 Vol. II).

Prin încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea lui Dementiev Victor cu privire la substituirea Vasilisei Semchina.

S-a substituit defuncta Semchina (Diocher) Vasilisa (decedată la 20 ianuarie 2017) cu succesorul în drepturi procedurale - Dementiev Victor (f.d.195-198 Vol. II).

Prin decizia din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Șișmanean Oxana.

S-a casat hotărârea din 22 aprilie 2016 a Judecătorei Slobozia și s-a emis o hotărâre, nouă sub formă de încheiere, prin care s-a încetat procesul în cauza dată (f.d. 213-220 Vol. II).

La 07 februarie 2018 XXXXX și XXXXX au declarat recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 18 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de XXXXX.

S-a admis recursul declarat de XXXXX, s-a casat hotărârea din 07 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 36-44 Vol. III).

Prin decizia din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Șișmanean Oxana și s-a menținut hotărârea din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Slobozia.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că din momentul nașterii copilului XXXXX și până la decesul pretinsului tată - XXXXX, ultimul nu a depus declarație scrisă la organul de stare civilă privind recunoașterea sa în calitate de tată al copilului menționat.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că în lipsa unui raport de expertiză de tip ADN, declarațiile martorilor sunt suficiente pentru admiterea pretenției cu privire la stabilirea paternității.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că ținând cont de interesul superior al copilului, prima instanță corect a dat apreciere explicațiilor mamei XXXXX, care a confirmat că XXXXX este tatăl biologic al XXXXX.

La 15 noiembrie 2018 Șișmanean Oxana, reprezentată de avocatul Gorobica Oleg a declarat recurs împotriva deciziei din 04 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurenta a menționat că cauza a fost judecată cu încălcarea normelor de drept procedural.

Astfel recurenta a specificat că prima instanță a judecat pricina în ordinea procedurii contencioase, pe când litigiul în cauză urma a fi examinat în procedură specială, iar Oficiul Stare Civilă Ștefan Vodă urma să fie atras în calitate de persoană interesată.

La fel recurenta a relevat că XXXXX nu a prezentat certificatul tip eliberat de organul de stare civilă ce confirmă că copilul a fost înregistrat la indicația mamei, acte ce confirmă conviețuirea cu pretinsul tată, întreținerea și educația copilului de către acesta (certIFICATE eliberate de către autoritățile publice locale cu referire la traiul comun al mamei copilului cu pretinsul tată, gestionarea unei gospodării comune).

A menționat că prima instanță nu a dat citire declarațiilor martorilor audiați, ci a concluzionat eronat că aceștia au confirmat că XXXXX este tatăl biologic al XXXXX, or, această concluzie este ilegală deoarece martorul nu poate da apreciere cunoștințelor din domeniul științei, cum ar fi biologia, deoarece aceste circumstanțe pot fi stabilite doar în cadrul unei expertize.

Mai mult ca atât, recurenta a invocat că o circumstanță care poate fi dedusă în detrimentul XXXXX este răspunsul Centrului de medicină din 12 martie 2014, din care urmează că XXXXX nu putea avea copii.

În consecință, recurenta a reiterat că prima instanță a apreciat inechitabil înscrisurile ce se conțin la materialele cauzei și alte mijloace de probă, deducând neîntemeiat că XXXXX este fiica lui XXXXX.

La 03 decembrie 2018, Șișmanean Oxana, reprezentată de avocatul Gorobica Oleg a depus cerere de concretizare a recursului, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX și să fie invocată din oficiu nulitatea certificatelor de moștenitor legal asupra averii rămase după decesul lui XXXXX, pe numele XXXXX.

La 19 decembrie 2018, XXXXX a depus referință la recursul declarat de Șișmanean Oxana și a solicitat să fie respins cu menținerea hotărârilor judecătorești.

La 19 decembrie 2018, Instituția Publică "Agenția Servicii Publice" a depus referință la recursul declarat de Șișmanean Oxana, prin care a menționat că lasă la discreția instanței de recurs examinarea recursului declarat.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 04 iulie 2018, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 15 noiembrie 2018, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că

instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Șișmanean Oxana, reprezentată de avocatul Gorobica Oleg, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Șișmanean Oxana, reprezentată de avocatul Gorobica Oleg.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari